

Minimální preventivní program

Domu dětí a mládeže Brandýs nad Labem-Stará Boleslav

Platný od 1. 1. 2025

Bc. Klára Jurčíková

1. Cíl:

Cílem MDDM Brandýs nad Labem – Stará Boleslav je zajistit podnětné a bezpečné prostředí pro děti, mládež a dospělé a zabránit výskytu rizikového chování, nebo co nejvíce omezit škody působené jeho výskytem.

2. Zaměření preventivního programu:

Preventivní program je zaměřen zejména na děti a mládež (MŠ, ZŠ, SŠ), účastníky pravidelné a příležitostné činnosti, pobytových akcí.

Základním principem primární prevence rizikového chování je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností, včetně zvládání zátěžových situací osobnosti. Prevence rizikového chování zahrnuje především aktivity v oblastech prevence:

- a) násilí a šikanování, kyberšikany,
- b) absence v zájmových útvarech,
- c) kriminality (drobné krádeže), delikvence, vandalismu aj. forem násilného chování,
- d) ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže,
- e) xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu,
- f) užívání návykových látek (vč. opomíjeného alkoholu a kouření), anabolik, medikamentů a dalších látek,
- g) netholismu (virtuální závislosti) a patologického hráčství (gambling),
- h) diváckého násilí,
- i) komerčního sexuálního zneužívání dětí,
- j) syndromu týraných a zneužívaných dětí,
- k) sekt a sociálně patologických náboženských hnutí,
- l) spektrum poruchy příjmu potravy.

3. Druhy primární prevence:

Rizikovému chování lze předejít vhodným nastavením specifické a nespecifické primární prevence. Specifická primární prevence obsahuje takové aktivity a programy, které jsou zaměřeny na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování:

- všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- selektivní prevenci, která je zaměřena na účastníky činnosti MDDM, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování,
- indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve školském zařízení nebo s vrstevníky.

Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl, dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání. Dochází tak k osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času.

Je třeba klást důraz na:

- zvyšování sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání,
- posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku,
- vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty,
- formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistické postoje apod.

4. Čím se vyznačujeme:

- Disponujeme širokou nabídkou volnočasových aktivit. Zajišťujeme pravidelné zájmové útvary, organizujeme tábory, soutěže, víkendové kurzy a dílny. Organizujeme akce pro širokou veřejnost, jako například Festival sportu a volného času, Adventní trhy, Čarodějnice aj.
- Podporujeme otevřenost, přátelskou atmosféru a zdravý životní styl. Směřujeme k rovnováze odborných a sociálních dovedností. Stavíme na principech dobrovolnosti a aktivního zapojení do zájmového vzdělávání.
- Všechna pracoviště MDDM jsou bezpečnými místy pro účastníky zájmového vzdělávání i zaměstnance.
- Vztahy mezi zaměstnanci a účastníky jsou založeny na vzájemné úctě, toleranci a otevřené komunikaci.
- Systematicky vzděláváme pedagogy MDDM

5. Jak rozvíjíme v naší činnosti primární prevenci:

Metody a formy využívané pedagogy při činnosti MDDM, které se zaměří na posilování těchto oblastí:

- Společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi účastníky činnosti MDDM a pedagogy.
- Začlenění nově příchozích a méně průbojných účastníků zájmového vzdělávání do skupiny.
- Zvyšování zdravého sebevědomí dětí, žáků, studentů a ostatních účastníků.
- Trénování odpovědnosti za vlastní rozhodnutí.
- Posilování umění vyrovnat se s neúspěchem.
- Zvládání náročných fyzických a duševních situací.
- Vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů (včetně dětí se specifickými vzdělávacími potřebami) – případná spolupráce s asistenty pedagoga.
- Nacvičování vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry, upevňování vztahů ve skupině.
- Rozvíjení schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty, umění říci “ne”.
- Navozování příznivého psychosociálního klimatu ve skupině a vzájemné poznávání.
- Soustředění na včasné diagnostikování sociálně patologických problémů ve skupině.
- Kladení důrazu na spolupráci s rodiči, v případě potřeby i s odborníky a školou.
- Posilování schopnosti odolávat nebezpečím, krizím, stresu, zátěžovým situacím (včetně odmítání alkoholu, drog, nikotinu, nevhodných způsobů chování).
- Sdílení příkladů dobré praxe a výměna zkušeností v rámci odbornostních setkáních napříč středisky MDDM, společného DVPP a pedagogických rad.
- Podporování možnosti využití supervize a vzájemných hospitací.
- Vytváření příjemného a bezpečného prostředí na jednotlivých pracovištích pro pedagogy i ostatní účastníky.

6. Kdo a jak se podílí na zajištění prevence rizik:

Ředitelka MDDM: Bc. Klára Jurčíková

Pedagogové MDDM

Spolupráce s

- Rodiči
- OSPOD (Oddělení právní ochrany dětí)
- Instituce – policie ČR, Městská policie, metodik prevence, Krizové řízení
- Komunitní centrum U Podivena
- Rodinné centrum ROUTA
- Plejs brandejs – prevence a skupina pro ohrožené děti a mládež

Je kladen důraz na systematické a dlouhodobé vzdělávání pedagogů MDDM v oblasti komunikace, týmové spolupráce, práce s rodinou, pedagogického vedení dětí s problematickým chováním.

Pravidelná komunikace s rodiči a odborníky v oblasti primární prevence.

Možnost konzultací pro rodiče s pedagogy či odborníky.

Ředitelka

Sleduje efektivitu prevence rizikového chování. Sleduje problémy v kontextu celého zařízení a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití v zařízení. Řeší v případě potřeby vzniklé problémy za účasti rodičů, pedagogů, případně dalších odborníků na danou problematiku. Ředitel informuje pedagogické pracovníky o všech změnách, podmínkách vlivech na prevenci, ukládá povinnost zaměstnancům sledovat a dodržovat minimální preventivní program zařízení.

Pedagogové

Věnují se v rámci výchovy a vzdělávání rozvoji kompetencí účastníků aktivit školského zařízení v oblasti sociálních dovedností, provádějí průběžnou diagnostiku, konzultují případné problémy s ředitelkou, navrhují spolu s ní vhodná opatření. Jsou seznámeni s Minimálním preventivním programem MDDM Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.

7. Naše zkušenosti s rizikovým chováním:

S projevy rizikového chování v aktivitách MDDM se setkáváme jen sporadicky. Pedagogové řeší tyto projevy na základě svých pedagogických zkušeností, případně ve spolupráci s dalšími kolegy a prostřednictvím komunikace s rodiči nezletilých účastníků.

8. Způsob zjišťování rizikového chování:

Ke zjištění problematických a negativních jevů v MDDM jsou využívány především rozhovory s účastníky činnosti, dále zpětné vazby, dotazníkové metody a připomínky dětí. V neposlední řadě je pozorování a vyhodnocování dění ve skupině pedagogy. V případě potřeby se konají i setkání s rodiči. Zjišťování je průběžné, v případě potřeby probíhá konzultace pedagoga s přímým nadřízeným či zástupkyní ředitele.

9. Doporučený postup v případě zjištění rizikového chování:

Při zjištění rizikového chování u účastníků činnosti budou provedena tato opatření:

Zmapování a popis situace.

Vyhodnocení situace - zaměření se na problematické projevy, koho se týkají, jaké jsou příčiny a následky.

Písemný záznam o dané situaci a jejím řešení.

Provedení opatření k odstranění rizikového chování, případně opatření, která zabrání možnému opakování situace.

Následné monitorování a vyhodnocení správnosti postupu.

Tyto úkony provádí vždy konkrétní pedagog, v jehož kroužku, táboře, činnosti apod. k dané situaci došlo, ve spolupráci s ředitelem MDDM či zástupkyní ředitelky. V případě potřeby přizvou odborníky – spolupracujícího kouče, či další konzultanty.

Situace je zaznamenána písemně do Záznamu o problémové situaci (viz příloha).

Tyto zprávy jsou monitorovány a vyhodnocovány vedením MDDM.

10. Vyhodnocování účinnosti Minimálního preventivního programu MDDM:

Zapojeny jsou všechny skupiny – pedagogové, děti i rodiče.

Zjišťování zpětné vazby vedoucími zájmových útvarů, příměstských táborů a pobytových akcí – a to jak ústní, tak i písemné, mj. vyjádření k pocitu bezpečí. Dotazovány jsou děti případně i rodiče. Pozorování dění ve skupině a vyhodnocování aktivit, směřující k prevenci rizikového chování. K tomu napomáhá systematické vzdělávání pedagogů MDDM (včetně externích) směřující ke kompetenci správně vyhodnotit dění ve skupině.

Rekapitulace školního roku – po pololetích a po prázdninových akcích s cíli zmapovat situace vyžadující zvláštní pozornost a zaznamenat aktivity (kvalitativní i kvantitativní) napomáhající minimalizovat problémové jevy.

Zpracování výstupu z případných „Záznamů o problémové situaci“ a jejich řešení.

Za vyhodnocení zodpovídá ředitelka MDDM, na základě všech těchto poznatků budou přijímána potřebná opatření.

11. Webové stránky s problematikou školní šikany a kyberšikany

Kam se obrátit ohledně kyberšikany a šikany.

[Minimalizace šikany ... www.minimalizacesikany.cz](http://www.minimalizacesikany.cz)

Projekt e-nebezpečí ... www.e-bezpeci.cz

Národní centrum bezpečnějšího internetu ... www.ncbi.cz

12. Další kontakty

Sdružení Linka bezpečí (116 111) ... www.linkabezpeci.cz

www.drogy.cz

www.dropin.cz

www.drogy.net

www.drogovaporadna.cz

Preventivní program MDDM Brandýs nad Labem – Stará Boleslav nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2025

Bc. Klára Jurčíková

ředitelka MDDM

Seznam příloh: záznam o problémové situaci v MDDM

Záznam o problémové situaci v MDDM Brandýs n. L. – Stará Boleslav

Středisko MDDM:

Datum záznamu:

Zodpovědná osoba, která situaci zachytila:

Kdy a kde k situaci došlo (popis):

Zapojené osoby (účastníci činnosti):

Popis situace:

Řešení situace:

Vyvození závěrů:

Prizvání kolegové či odborníci:

Zapsala ředitelka MDDM: